

Л. В. Дондич

студ. I курсу магістратури

спеціальність «Фінанси, банківська справа та страхування»

Науковий керівник: д.е.н., доц. Н. Д. Маслій

ТРАНСФОРМАЦІЯ БАНКІВСЬКИХ РИЗИКІВ В УМОВАХ ДІДЖИТАЛІЗАЦІЇ

На сучасному етапі діджиталізація є пріоритетним напрямком розвитку світової економіки. Впровадження економіки на основах цифрових технологій в країнах світу має супроводжуватися законодавчим врегулюванням та новими моделями управління з використанням технологій зберігання, обробки та передачі інформації, що призведе до соціально-економічних, інституціональних та виробничих перетворень як на міжнародному, так і на національному рівнях.

Особлива увага для успішного розвитку економіки має приділятися розвитку фінансового сектора економіки та банківської системи, як його складової. Цифрова трансформація діяльності банків, які забезпечують функціонування економіки, є обов'язковою умовою формування цифрової економіки в країні, так як без ефективної та надійної діяльності банківської системи неможливе економічне зростання [1].

Процес ринкових перетворень в Україні об'єктивно стимулювався саме стрімким розвитком банківських установ, що є центральною ланкою ринкової системи організації економічних відносин та розвитком діджиталізації надання фінансових послуг, впровадження віртуальних активів та нових технологій управління ними.

Враховуючи пріоритетні напрями становлення та розвитку світової економіки в сучасних умовах, дослідження трансформації банківської діяльності в цифровій економіці є важливим та актуальним. Особливої уваги потребують процеси виникнення нових банківських ризиків пов'язаних з діджиталізацією функціонування фінансових установ.

Серед вітчизняних науковців, які займаються вивченням проблеми цифрової трансформації діяльності банків, можна виділити Т. Васильєва, А. Долгушина, С. Кириленко, В. Корнівську, Л. Кузнєцову, С. Леонова, Н. Полторадневу, П. Рубанова, О. Степаненка. Зазначимо, що більшість досліджень присвячена впровадженню новітніх фінансових технологій в діяльність банків. Однак більшість вітчизняних науковців не розглядають в достатній мірі взаємозв'язок впровадження новітніх цифрових технологій та виникнення відповідних ризиків, які негативно впливають на діяльність банків, що потребують обов'язкового розроблення механізмів мінімізації банківських ризиків в умовах діджиталізації. Питання класифікації банківських ризиків досліджувались у працях вітчизняних вчених: Т. А. Васильєвої,

В. В. Вітлінського, Г. І. Великоіваненка, В. Я. Вовк, М. В. Голованенка, Т. В. Головач, Л. І. Донця, В. А. Кравченка, С. М. Козьменка, Л. О. Примостки та інших. Незважаючи на значний доробок авторів у цьому напрямі, майже не досліджується питання трансформації ризиків.

Нами визначено, що основні національні ризики України це корупція, незаконна економічна діяльність, тіньова економіка, зростання організованої злочинності, діяльність конвертаційних центрів, високий обіг готівки, ризик фінансування тероризму. Всі національні ризики пов'язані з системою діяльності фінансових установ. Відповідно до Методичних вказівок з інспектування банків «Система оцінки ризиків» Національного банку України, зазначено, що з метою здійснення банківського нагляду НБУ виділив дев'ять категорій ризику, а саме [2]: кредитний ризик; ризик ліквідності; ризик зміни процентної ставки; ринковий ризик; валютний ризик; операційно-технологічний ризик; ризик репутації; юридичний ризик; стратегічний ризик. Ці види ризиків не є взаємовиключними. Будь-який банківський продукт або послуга може наражати банк на кілька ризиків.

Як показали дослідження до найбільших факторів ризику для фінансового сектору відносяться: корупція, діяльність правоохоронних органів та судової системи; стан співпраці з міжнародними фінансовими організаціями; політична та соціальна ситуація в країні; стан захисту прав кредиторів та інвесторів; шахрайство й кібернетичні загрози.

Перспективним для банківської сфери в умовах діджиталізації є використання штучного інтелекту, яке матиме вирішальне значення для виявлення та попередження сучасних ризиків. Застосування технологій на основі штучного інтелекту несе в собі і безліч інших переваг для банківської індустрії, серед них можна виділити такі як зростання продуктивності праці, вивчення нових можливостей роботи з даними, зниження рівня виробничих витрат та підвищення рівня прибутковості [3]. Існує безліч варіантів використання штучного інтелекту, які дозволять банкам оптимізувати власні організаційні процеси, підвищити якість обслуговування, а особливо рівень безпеки та й взагалі вийти на новий етап свого розвитку.

Проводячи систематизацію та узагальнення усього вище сказаного можна зробити висновки, що застосування штучного інтелекту при ідентифікації і класифікації ризиків банківської діяльності є гарантом стабільного функціонування банку завдяки вчасному попередженню їх виявлення.

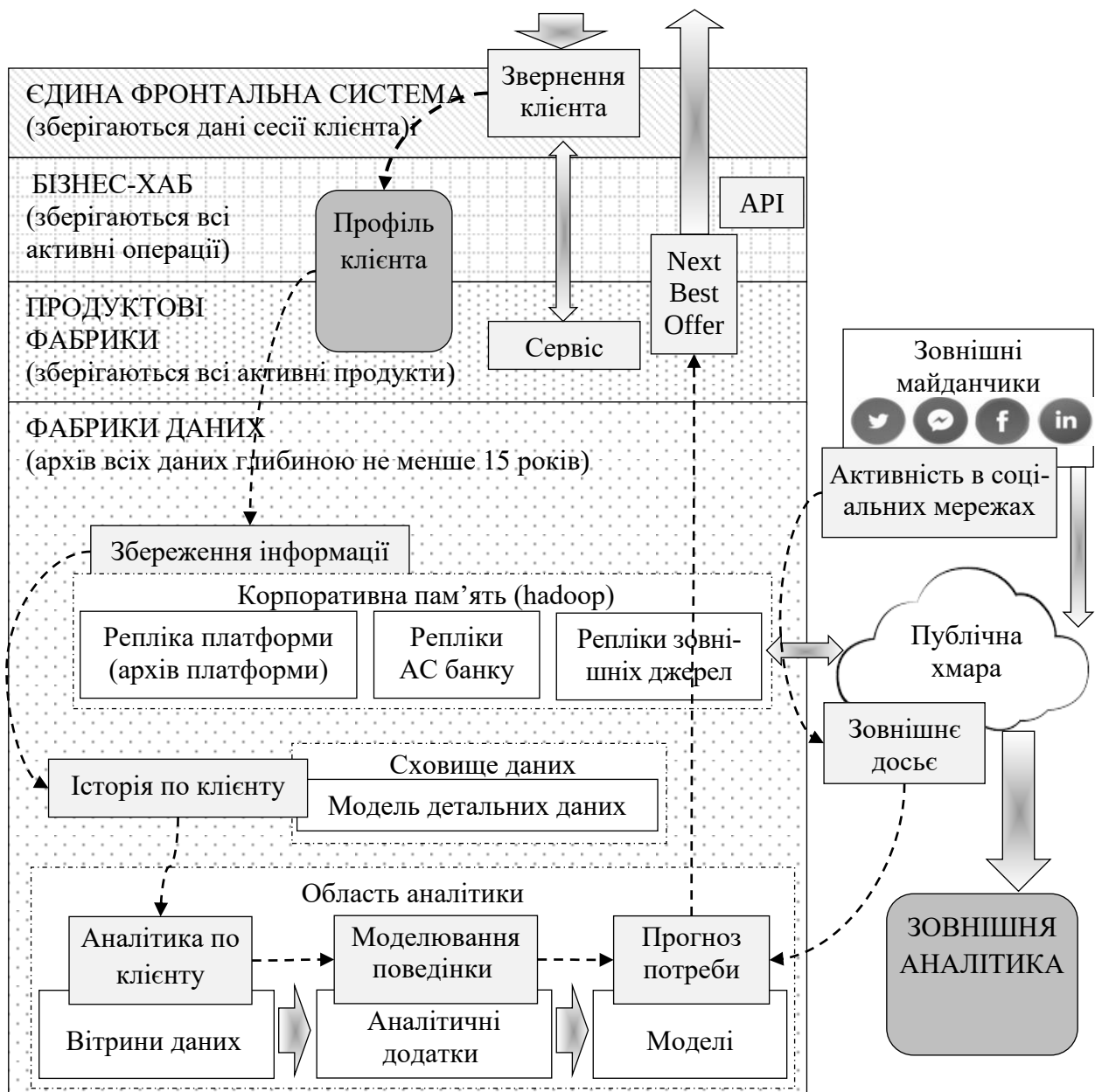

Рис. 1. Банківська платформа в умовах діджиталізації
Джерело: сформовано на основі даних [4].

Список використаної літератури

1. Трюс К. Искусственный интеллект в банках и цифровые сотрудники: новая эра финтех-решений на подходе. *Forbes*. URL: <http://www.forbes.ru/finansy-i-investicii/346665-iskusstvennyy-intellekt-vbankah-i-cifrovye-sotrudniki-novaya-era-finteh> (дата звернення: 15.03.2020).
2. Методичні вказівки з інспектування банків «Система оцінки ризиків» : Постанова Правління Національного банку України від 15.03.2004 № 104. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/v0104500-04> (дата звернення: 15.03.2020).
3. Добрибнюк С. Финтех и «диджитализация» банковской сферы. URL: <http://www.slideshare.net/tribotinka/ss-63384661> (дата звернення: 15.03.2020).

4. Искусственный интеллект в банках. URL: <http://www.tadviser.ru/a/331877> (дата
звернения: 15.03.2020).